

ELŐREHALADÁSI JELENTÉS

az MTA Szigetközi Munkacsoport
1996. évi tevékenységéről
1996. december

A munkacsoport a Szigetközben folyó természettudományos kutatások koordinálását, szintézisek készítésének elősegítését végzi. Az 1991. év óta folyó tevékenység 1996. évi fő feladatát a hágai per szóbeli szakaszára történő felkészülés jelentette.

1. A munkacsoport tagjai az év során több alkalommal tudományos konferencián ismertették eredményeiket. A munkacsoport szervezésében márciusban volt a szigetközi monitoring 1995. évi eredményeit ismertető konferencia.

2. Az 1996. évi monitoring eredményeit bemutató konferencia szervezése folyamatban van. Időpontját - a hágai szóbeli eljárás kezdetére is tekintettel - február közepében határoztuk meg.

3. Az 1996. évi kutatási zárójelentések zsűrizése decemberben megkezdődött, ennek során véglegesíthető az 1997 februári konferencia tematikája.

4. Az év folyamán a munkacsoport több alkalommal szervezett a Szigetközben terepbejárást, melynek a hágai perrel foglalkozó külföldi szakértők voltak a vendégei. A munkacsoport tagjai részt vettek a Külügyminisztérium hágai munkacsoportja által szervezett hasonló kirándulásokon. A terepbejárások célja a hágai bírók várható látogatásakor bemutatandó helyszínek meghatározása volt.

5. A munkacsoport tagjai a hágai perben dolgozó külföldi szakértőknek különféle összefoglaló anyagokat készítettek, illetve konzultációkat szerveztek. Az 1995. évi monitoring eredményeiről készült rövid összefoglalókat (angol nyelven is) kötetbe gyűjtve adta át a munkacsoport a külföldi szakértőknek.

6. A Szigetközi környezetállapotról és a hágai per természettudományos vonatkozásairól Internet home-page-t készítettek a munkacsoport tagjai. Az érkezett reflexiók alapján remélhető, hogy a hágai per szóbeli szakaszának idejére a nemzetközi szakmai közvélemény érdeklődő részének tájékoztatása a szükséges mértékű lesz.

Budapest, 1996. december 15.

Láng István
akadémikus
a Szigetközi Munkacsoport
elnöke

1

KÖZÉP-SZIGETKÖZI DUNA-MEDER ÉS ÉLŐVILÁGÁNAK ÁLLAPOTVÁLTOZÁSA

című munka részjelentése

(1996. április - augusztus hó)

REFLEX Környezetvédő Egyesület

1996

Közép-Szigetközi Duna-meder és élővilágának állapotváltozása (1996. április hó - 1996. augusztus hó) című munka részjelentése

Előzmények

A Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium (1011 Budapest, Fő u.44-50.) és a REFLEX Környezetvédő Egyesület (9024 Győr, Bartók Béla út 7.) 1996. április 29.-én megbízási szerződést kötött a "Közép-Szigetközi Duna-meder és élővilágának állapotváltozása" című munka elvégzéséről.

A REFLEX Környezetvédő Egyesület előzetes egyeztetések alapján a Duna szigetközi szakaszának 2 szelvényében botanikai állapotfelmérést, fotódokumentációt, valamint szelvényfelvételezést készít 1996. április és 1996. november hónapok között, havi intenzitással. A szerződés értelmében ebben az évben ez kiegészül a vízpótlással érintett hullámtéri ágak vizsgálatával.

Monitoring mintaterületek

A fenti 2 szelvényt az előző évi egyeztetések alapján a Közép-Szigetközi Duna-szakasz jellemző pontjain jelölte ki a Reflex.

Az első mintavételi szelvény a Duna 1815,870 fkm szelvényében került kijelölésre (539000/276000). Ez a terület - Ásványrától keletre - az alvízesatorna visszatorkolása felett, az u.n. Árvai-sziget magasságában található. Ebben a szelvényben a Duna sodorvonala a jobbparti, magyarországi partszakaszra esik.

A másik mintavételi szelvény a Duna 1820,620 fkm szelvényében (536000/281000), Lipóttól keletre lett meghatározva, közvetlenül a szlovák vízpótlórendszer visszacsatolása felett. Itt az u.n. Szürke-sziget - Új-sziget magasságában egy erős jobbkanyar van a főmederben. A mintavételi hely így a Duna-elterelés óta kialakult többszáz méteres parti zátonyon helyezkedik el.

A hullámtérben - a vízpótlás hatásvizsgálataihoz - az úgy nevezett Szürke-szigeti és Örök-szigeti ágakban folytattunk a - fentiekkel azonos - vizsgálatokat (536000/281000).

Keresztszelvény kialakítások

Mindkét mintavételi szelvénynél meghatározó volt az elterelésből, illetve szabályzott bebocsájtásból eredő kisvízhozam alatti állapot. A szelvények nullpontjait a vízszinthez igazodva állapítottuk meg - a lehetőségekhez igazított vízszíntalatti, kiegészítő mérések alapján. A szelvények jobbpartjaként az eredeti Duna-partot jelöltük ki.

Botanikai állapotfelmérés és fotódokumentáció mintaterületei

Az első keresztshelvénynél 3, míg a másodiknál 4 darab mintaterületen (2,00 x 2,00 m-es négyzetek) végeztük a méréseket. Ezek azonosak az előző évi vizsgálati négyzetekkel.

Az ásványrári szelvényél 3 mintaterület került kijelölésre:

- terelő műtárgy mögötti időszakos vízborítású mederszakasz
- a rézsúlábnál elhelyezkedő partszakasz
- az eredeti partoldal.

A lipóti szelvényél az alábbi 4 mintaterület lett kijelölve:

- időszakos vízborítású belső mederszakasz (1.)
- időszakos vízborítású belső mederszakasz (2.)
- kiemelkedő zátony
- rézsúlábnál elhelyezkedő medermélyülés

A munkák időbeni ütemezése

A szerződésnek megfelelően a monitoring munkákat a REFLEX Környezetvédő Egyesület havi intenzitással, minden hónap első felében végezte.

Geodéziai felvétel

A múlt év tavaszi mérés alkalmával lett meghatározva a folyó keresztshelvényi fenékvonalazása. Mindkét területen a beérkező vízhozamtól és annak hordalékmennyiségétől függően időszakos iszapkiülepedés tapasztalható. Így az állapotváltozás felmérése érdekében a geodéziai munkákat a novemberi mérés alkalmával megismételjük.

Botanikai állapotfelmérés

A mintaterületeken a múlt év áprilisában kijelölésre került 2,00 x 2,00 m-es négyzetekben állapotfelvételezés történt. Ekkor rögzítésre került az egyes mintaterületek aszpektusnak megfelelő fajlistája és a borítás mértéke.

A későbbi regisztrációk, az 1996-os felvételezések alkalmával a változások nyomonkövetése történt, beleértve a borítás, a növekedés, a fejlődés mértékének rögzítése.

Fotódokumentáció

A kijelölt mintaterületek, a keresztshelvények elhelyezkedése, állapota fényképfelvételezés útján is dokumentálásra került.

A dokumentációt 24 x 36 mm-es speciális, színes, dia-kisfilmre (Kodak PRZ) készítettük. A mintaterületekről keresztshelvényenként 20-20 db kép készült, havonta ismétlődően, azonos beállítással.

Ugyancsak folyamatosan képeket készítünk a vízpótlórendszer egyes szakaszairól (dunaremete-i-híd, Szürkei-ág, Örök-szigeti-ág, Ásványi-mellékág, Öntési-ág), valamint a közép-szigetközi erdők állapotváltozásáról.

Egyéb adatok

Monitoring munkákhoz az alábbi magasságokat használtuk fel:

1. Arvai-zárasi vízmérce "0" pontja, melynek magassága:
111,627 m.B.f.
2. Duna ip-i 1822,2 fkm-ben kútgyűrűben elhelyezett falicsap, melynek magassága:
117,788 m.B.f.
3. Dunaremete-i vízmérce "0" pontja, melynek magassága:
113,240 m.B.f.

(Az adatokat az É.D. Vízügyi Igazgatóság adta át.)

Összegzés

Az 1996. április hó - 1996. augusztus hó közötti időszak monitoring vizsgálatai alapján az alábbi főbb tényeket állapítottuk meg:

- *mindkét szelvénynél iszapkiülepedés tapasztalható*
1815,870 fkm: a mért - sodorvonal-közeli - jobbpartisávbán a finom szemszerkezetű iszap kiülepedés (24-47cm) növekedése a mérési időszak alatt 3-12 cm. Megfigyeléseink szerint ennek döntő részét az alvízesatorna visszaduzzasztó hatása, a növényborítás intenzív felgyorsulása, míg kisebb mértékben a vízpótlás (beszivárgás nélkül végig folyó vízmennyiség hordaléktartalma) okozza.
1820,620 fkm: a múlt évi, novemberi mérésnél regisztrált 4-11 cm vastag minimális 0-3cm-t nött. Ezt az évközi hordalékos árhullám szlovákiai bebocsájtásának számbeli és vízhozambeli (vízpótlórendszerbe történő bekormányzás) csökkenésére vezethető vissza.
- *a kavicsos mederben a vegetáció (gyom- és fásszárú növények) gyorsuló előretörése, burjánzása és változása látható*
1815,870 fkm-nél intenzív salix fajok betelepülése és terjeszkedése tapasztalható.
1820,620 fkm-nél a populus és salix fajok gyors növekedése és sűrű, zárt fedettségé mérhető. Itt a korábban domináns gyomvegetáció egyre inkább visszaszorul.
- *a főmederben továbbra is rendkívül alacsony a vízszint*
A megállapodás szerinti - 400-as szorzójú - szlovákiai vízbebocsátás pozitív hatást (talajvíz szintjének emelkedése, ártéri növények, fák pusztulásának csökkenése) nem eredményezett. Az átadott vízhozam a mederben megtelepedett növényzet előretörését nem akadályozza, viszont azok által a lebegtetett hordalék kiülepedését fokozza. A főmederben a korábbi évek dinamikus vízszintváltozásait a stagnáló kisvízi állapot váltotta fel. Ebben az évben ez kiugróan dominált.

vízpótlás hatásai

Augusztusi mérésünkig a vízpótlórendszerben folyamatosan bekormányzott - jórészt a dunai vízhozamhoz arányosított - vízmennyiség folyt le, illetve töltötte a vakágakat. A gyakorlatilag feltmederrel funkcionáló vízpótlórendszer a Dunától zárásokkal leválasztott oldal (vak)ágaknál pangóvizet, valamint iszapkiülepedést okozott. A főmeder számos szakaszán tapasztalható volt - a kotort, kavicsos medrű csatornaszakaszokról - intenzíven visszaszivárgó, leszívott talajvízmennyiség, valamint a párhuzamműveken való átszivárgás, átfolyás. Tapasztalható volt a felszíni vízhez kötött ökoszisztémák javulása, viszont a talajvízhez kötött élőlények károsodását - a kolmatálódott meder miatt - nem tudta csökkenteni.

az erdők száradása, kényszerű lombhullatása az egész hullámtérben tapasztalható. Ahol a folyó és a fák közvetlen kapcsolatban voltak (szigetek, zátonyok, parti sávok), a gyökérszóna kiszáradt, a fűz- és nyárfák zömében kipusztultak. A pusztulási folyamat (csúcscsáradás, lombhullatás, növekedés visszaesés, stb.) a csapadékos év és a vízpótlás ellenére sem lassult.

Győr, 1996. augusztus 30.

Lajtmann József
megbízott témafelelős

Előrehaladási jelentés

a szigetközi - elsősorban teresztris - zoológiai monitoring keretében
1996-ban végzett kutatásokról

Elkészült az 1996. évi kutatások részletes szakmai terve (mintavételi pontok, mintavételi gyakoriság, módszertan, milyen szakmai kérdésekre keressük a választ, stb).

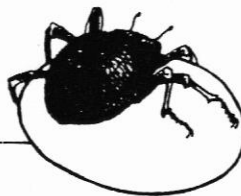
Március közepén megkezdődtek és május végéig folytatódtak a terepmunkák. A mintavételezés az eredeti terveknek megfelelően indult meg, a gyűjtött anyag feldolgozása és értékelése folyamatosan történik. Az alább felsorolt állatcsoportokban történtek mintavételezések és megfigyelések:

1. Planktonrákok	havonkénti ismétléssel	15 ponton
2. Szitakötők	havonkénti ismétléssel	15 ponton
3. Tegzesek	egy alkalommal	6 ponton
4. Bogarak	3 hetenként	4 ponton
5. Kérészek, recésszárnyúak	egy alkalommal	5 ponton
6. Talajatkák	március, április	6 ponton
7. Madarak	április-májusban folyamatosan	46 ponton

A Megállapodásnak megfelelően költségeink fedezésére május hónapban 4.000 eFt pénzeszköz átadását kérjük.

Budapest, 1996. június 3.

Dr. Mészáros Ferenc
témafelelős

2

Liebhardt Márta főtanácsos asszony részére

Környezetvédelmi és
Területfejlesztési Minisztérium
Budapest

fax: 201-3971

Előrehaladási jelentés

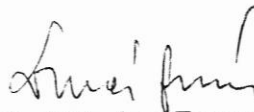
a Magyar Természettudományi Múzeum Állattára és a KTM Környezetvédelmi Hivatal között létrejött Megállapodás alapján az 1996. júliusában esedékes működési célú pénzáradás biztosításához

Az eltelt időszakban a vizsgált állatcsoportokban folytatódtak a Feladattervben meghatározott mintavételezések az alábbiak szerint.

kisrákok	17 ponton	havonta 1 alkalommal
kérészek, recésszárnyúak	6 ponton	2 alkalommal
szitakötők	30 ponton	havonta 1 alkalommal
egyenesszárnyúak	6 ponton	2 alkalommal
bogarak	3 ponton	4 alkalommal
tegzesek	3 ponton	3 alkalommal
lepkék	4 ponton	2 alkalommal, illetve folyamatos
talajatkák	7 ponton	6 hetente
halak	7 ponton	2 alkalommal
békák	3 ponton	1 alkalommal
madarak	67 ponton (ponttérképezés)	2 alkalommal
emlősök	3 ponton	2 alkalommal

A gyűjtött anyag preparálása folyamatos, meghatározásuk megkezdődött. A madártani ponttérképek elemzése rövidesen befejeződik.

Budapest, 1996. augusztus 21.

Dr. Mészáros Ferenc
témafelelős

LIEBHARDT MÁRTA főtanácsos

Környzetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium

B u d a p e s t

A szigetközi Hidrobiológiai monitoring működtetése témára vonatkozó folyó évi augusztus 7-én nekem átadott Megállapodással kapcsolatban, a pénzeszköz átadás tervszerinti II. ütemének teljesítése érdekében az alábbi **ELŐREHALADÁSI JELENTÉS**-t teszem.

Az MTA Magyar Dunakutató Állomás ez évben 5 alkalommal végzett hidrobiológiai észlelő-kutató tevékenységet a munkatervben rögzített észlelési pontokra és feladatrészekre kiterjedően. Ennek megfelelően eddig háttér vizkémiai vizsgálatokra, hidrológiai észlelésekre, fito- és zooplankton vizsgálatokra, passzív biomonitöring mérésekre, a makrofita állomány struktúra változásainak vizsgálatára, a litoralis fauna vizsgálatára, valamint halászat-ökológiai vizsgálatára került sor. A munka június és július hónapban nagyobb intenzitással folyt, a megelőző időszakban - a szerződéskötés körüli bizonytalanságok miatt - csak a megszerzett támogatási kölcsönök lehetőségein belül végezhattünk munkát. Azt reméljük, hogy legalább néhány vonatkozásban a június előtti időszakra is fogunk bizonyos adatmennyiséggel, megfigyeléssel rendelkezni.

Az adat-feldolgozás megkezdésére (szabadságok, más irányú kutatási kötelezettségek miatt) csak szeptember közepétől lehet számítani. A munkában 9 kutató, 7 szakalkalmazott, valamint 2-4 külső időszakosan foglalkoztatott vesz részt.

Vácrátót, 1996. augusztus 12.

Dr. Berczik Árpád
/Dr. Berczik Árpád/
akadémikus, témavezető
MTA Magyar Dunakutató Állomás
vezetője

Erdészeti Tudományos Intézet

Erdőművelési és Fatermési Osztály

1023 Budapest

Frankel L. u. 42-44.

Tel.: 326-1769

Fax: 326-1639

E-mail: h9013som@ella.hu

8-13/4-4/96

Címzett: Kovács Árpád
helyettes államtitkár
KTM

Előrehaladási jelentés

Tisztelt Államtitkár Úr!

A szigetközi erdészeti monitoring szerződésében foglaltaknak megfelelően ezennel beterjesztem első előrehaladási jelentésünket az eddig elvégzett munkákról.

A legnagyobb haladást az éves faállomány-felvételeknél értük el. Sikerült felvenni valamennyi megfigyelőparcellán a munkatervben leírt módon a fák éves növekedésének méréséhez szükséges adatokat. Az adatok kiértékelése már meg is történt, amelyről a mellékelt részjelentésben adunk számot. A feldolgozott adatokat elhelyeztük az adatbázisunkban is.

Megkezdtük a fák egészségi monitoringjához szükséges megfigyelőpontok kijelölését. Eddig 20 mintapontot sikerült találni, s 15 mintahelyen kijelöltük és azonosítottuk is a megfigyelendő fákat. A bejárások során igazolódott az, hogy az egészségi állapot olyan mozaikosan változik a térségben, hogy mindenképpen jelentősen növelni kell a megfigyelési helyek számát. Kialakult annak módszertana is, hogy hogyan történik majd a megfigyelés.

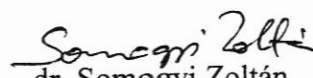
Még a vegetációs idő előtt megkezdtük a fák kerületnövekedésének és a talajvíz mélységének a mérését. Ez a mérés azóta folyamatosan, hetenként történik, a munkatervben leírtaknak megfelelően.

Végül terepi bejárások során kiválasztottunk két olyan új helyet, ahol - szintén a munkatervnek megfelelően, a megfigyelésekre már nem alkalmas régi parcellák leváltása céljából - elkezdjük a fák éves növekedésének a mérésére. A harmadik, a célra alkalmas parcella megkeresése és kijelölése a következő néhány hét feladata.

Kérem államtitkár urat, hogy e jelentés alapján a szerződéses összegnek a harmadát intézetünk részére átutalni szíveskedjen.

Támogatását előre is köszönve, tisztelettel:

Budapest, 1996. június 3.

dr. Somogyi Zoltán
osztályvezető

Előrehaladási jelentés a szigetközi erdészeti monitoringról

Az I-es számú jelentést követően, illetve vele párhuzamosan tovább folytattuk a méréseket és megfigyeléseket a Szigetköz hullámterének erdeiben. A jelentésben nem szereplő, alábbiakban felsorolt munkákat végeztük el:

1. *A fák heti kerületnövekedésének és a talajvíz szintjének mérése.* A korábbi vizsgálatok színhelyein, valamint a kiöregedés miatt kiválasztott további 4 új parcellán 10-10 fának vastagsági növekedését mérjük hetenként tized mm pontossággal. Ugyanekkor történik a parcelláinkon található 5 talajvízkút adatainak felvétele is. Közvetlen feladatként nem szerepel a meteorológiai adatok mérése, de a főbb adatok feljegyzésére feltétlenül szükségünk van az éves kiértékelés elkészítésekor (csapadékos vagy aszályos időszak, fagyok, viharok, átlagosnál hidegebb vagy melegebb időszak). A vegetációs időszak feléhez érkezve az eddigi adatok alapján elmondható, hogy a növények fejlődése nagyon későn indult meg. Ennek oka a szokatlanul hideg tavasz volt, hisz az április közepén mért hőmérséklet mintegy 6-8 fokkal elmaradt a sok éves átlagtól, és jelentős mennyiségű hó is hullott. Ugyanakkor a nemesnyárok kora tavaszi növekedése, fejlődése erősen hőmérsékletfüggő. A továbbiakban a csapadékos időszak jótékony hatása érződött ugyan, de a növekedés sok helyen elmaradt a termőhely korábbi kapacitásától és a fafajok fatermőképességétől.

2. *Az adatok számítógépes rögzítése az adatbázisban.* A valamennyi mérési érték július 30-ig bezárólag számítógépre került, és az adatbázisban megtalálható.

3. *Részletes talajvizsgálat.* Az újonnan vizsgálatba vont területeken szabvány talajszelvény gödröket ásattunk 2 m mélységig vagy a kavicsréteg eléréséig. Elvégeztük a szokásos helyszíni vizsgálatokat, és a laboratóriumi elemzésekhez rétegenként mintát vettünk. A szelvény homlokfalán lemértük az egyes talajrétegek vastagságát, feltüntetve, hogy meddig tartalmaz humuszt, meddig hatolnak le a növények gyökerei, és a rétegeknek milyen mértékű a karbonáttartalma. Jelenleg folynak a laboratóriumi vizsgálatok, amely során a talajrétegek kémiai és fizikai paramétereinek meghatározása történik (pH, hy, kötöttség, humuszszázalék, karbonáttartalom, N-, P-, K-tartalom)

4. *Az egészségi állapot megfigyeléséhez állandósított pontok kitűzése.* A hullámtérben a Duna folyásával párhuzamosan 27 ponton jelöltük meg festéssel a ponthoz a négy égtáj irányába eső legközelebbi 5-5 fát, és ezen fák állapotát figyeljük az év során több alkalommal is.

5. *Az egészségi állapot változásának folyamatos nyomon kísérése.* Az állandósított pontokon és azon kívül is az általános képet is igyekszünk leírással és fényképeken rögzíteni. A tavaszi lombkárosítások mértékének a felvétele, és a károsítók azonosítása megtörtént. A nyáron kétféle lombkárosító pusztítását észleltük nagyobb mértékben: a nagy nyárlevelész és az aranyfarú pille levélrágása volt számottevő. Becsléseink szerint a levelek kb. 50 %-a volt valamilyen mértékben (0-80%) rágott, átlagosan azonban a lombkorona alsóbb leveleinek 20 %-a hiányzik. A rágás a felső koronaszintben kisebb mértékű volt. A fűzeken ugyan számottevő mennyiségű kabócahabot láttunk, de jelentős károsításukkal nem kellett számolni. A fűzek általános kondíciója az év első felében csak közepesnek volt minősíthető. A törzseken nagyon sok járulékos rügy hajtott ki, a koronában sok volt a száraz ág, helyenként egész foltokban pusztultak a fák, mindez arra utal, hogy ez a termőhely már nem a fűzek termőhelye, hanem annál szárazabbá vált.

A többi fafajon csak kis számú károsító volt megtalálható.

A fiatal felújításokban a csemeték jó megmaradást mutattak, a károsítók száma kevés volt.

A part menti fűzesek és bokorfűzesek nagy része kiszáradt, állapotukban javulás nem várható, ezek a fák pusztulásra vannak ítélve.

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

GYŰR-MOSON-SOPRON MEGYEI
Magánerdő Gazdálkodási
és Környezetvédő
HELYI CSOPORTJA

Környezetvédelmi és Területfejlesztési
Minisztérium

1011 Budapest, Fő u.44-50.

Téma: Szigetköz-monitoring; ERDŐKÁR TÉMACSOPORT

Tárgy: Helyzetjelentés részteljesítésről. Mell.: dokumentáció/2 garn./
részszámla

Tisztelt Megrendelő!

Kutatás-fejlesztési szerződésünk /Budapest, 1996.05.31./alapján az
alábbiakat jelentem:

Kidolgoztuk a számítógépes programot a szerződésben meghatározott
hatásterületek szerinti térbeli, és évenkénti időbeli adat-
lekéréshez, és számítógépes értékeléshez.

A mellékelt /és a későbbi/ alapadatsor k ö z o k i r a t hiteles-
ségű, mivel közvetlenül az Erdészeti Adattárból származik. Az Adattár
keletkezése és aktualizálódása ill. bővülése: nemzetközileg szabványo-
sított, Magyarországon törvényben és miniszteri rendeletben megállá-
pított - szakhatósági ill. a szakhatóság által elismert /igazolt/ -
terepi felvételezések évi 1-szeri betáplálása, erdőrészletenként.

'Az erdőrészlet a szakkezelés legkisebb, területileg önálló, a terepen
jól elkülöníthető erdőgazdálkodási egysége/. Az alapadatsorban
az össz-szigetközi 3179 db erdőrészletből adott évben erdőkárral
sújtottak hiánytalan regisztere található meg; /-adatbank/.

A számítógépes értékelés az alapadatok célszerű csoportosítása:
hatásterületenként ill. évenként, továbbá kár-fajtánként, ezen belül
fafajonként /célállománytípusonként/ bontva ill. összesítve. A kár-
fajták /ill. csoportjaik/ egy része közvetlenül összefügg a Duna-
problémával, más részük közvetve, ennek értékelését az éves jelentés
fogja tartalmazni.

Erdősítési mennyiségi kár=a csemete-korú fiatalokban bekövetkezett
kipusztulás;

" minőségi kár= a csemete-korú fiatalokban bekövetkezett
maradandó értékvesztést okozó kár;

fakitermelés /száradék kitermelése/=közepes és idős korú erdőkben
tövön száradt egyedek ill.csoportjaik,foltjaik le-
termelése,és - mivel piacképtelen a faanyaguk,ill.
a helyszínen további,másodlagos erdőkárok gócaivá
válhatnak - eltávolítása ill.megsemmisítése.

1995.év azenos program szerinti számítógépes feldolgozása folyamat-
ban van;az 1996-os évi terepi felvételezés időarányos része is
megtörtént,befejezése után tudjuk számítógépre vinni,és '96.12.10.-ig
a záró jelentéssel együtt leadni.

Valamennyi térképet beszereztünk,sokszorosításuk ill.a kárfajták
képi ábrázolás céljából való felhordása folyamatban van./Mint azt
a feladattervben jeleztük, a több,mint 3 ezer erdőrészletet tartal-
mazó digitális erdőtérkép a Szigetközre csak 1997-ben készül el,
így a jelenlegi munka manuális/.

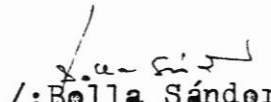
A zárójelentéssel együtt leadásra kerülő lemezre felvittük az eddig
elkészült teljes anyagot.

Részteljesítésünk során szervezési költségek is felmerültek /utazás,
telefon,fax,stb/.

A készre teljesítéshez szükséges valamennyi alvállalkozói szerző-
dést megkötöttük; az alvállalkozók a szerződésnek megfelelő minőség-
ben és időarányosan teljesítettek.

A részteljesítéssel a mellékelt számla 470.000.-Ft azaz Négyszáz-
hetven ezer forint /41 mérnöknapp,kerekítve/ áll arányban,amelynek
egyszámlánkra történő átutalását illetően a Megrendelő képviselő-
jének szíves intézkedését kérjük.

Győr,1996.08.12.

/:Bélla Sándor:/'

a vállalkozó felelős képviselője

ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET
GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI
Magánerdő Gazdálkodási
és Környezetvédő
HELYI CSOPORTJA

Előrehaladási jelentés

az ELTE Növényrendszertani és Ökológiai Tanszéke által 1996 május 30-ig elvégzett munkáról a "Botanikai monitoring" témában

A monitoring vizsgálatok folyamatosságának biztosítása érdekében március közepétől kezdődően május 30-ig a terepi kiszállások, mintavételek, átültetési kiisérletek beindítása és a fitocönológiai felvételezések saját költségre történtek.

Március-áprilisban egy általános állapotfelmérést végeztünk többszöri kiszállás során a tavalyi évben, illetve a már régebben kijelölt állandó monitoring mintaterületeinken. Ezek részletesen: Dunakiliti (Száraserdő, Görgetegi Duna), Dunasziget (Nyáros). E mintaterületeken a fehérfűz, *Salix alba* asszimiláló levélfelület változásának vizsgálatai folynak. A kontroll területek a fenti mérésekhez: Halászi (Öreg fűzes) és Vének.

A nádas állományok (*Phragmites australis*) előzetes felmérése is megtörtént. Itt a mintavételi helyek és azok kontrolljai az alábbiak: Lipít, Cvek-lapos-Görgetegi-Duna, illetve a kontroll területek: Kisbajcs, Máriakálnok (Malomszer). Elővizsgálatokat végeztünk a június végére betervezett felmérésekhez, amelyek a *kezelt* és a kontroll monitoring helyek nádállományainak négyzetméterenkénti hajtásszámának és biológiai produktójának részletes vizsgálatát célozzák.

Fenti felméréseknek kettős célja volt: egyrészt rögzíteni a vegetáció kora tavaszi alapállapotát, különös tekintettel a tavalyi év közepén üzembe helyezett fenékküszöb hatásának nyomkövetésére. Az 1995-ös vegetációs periódus első feléről semmilyen információ nem áll rendelkezésre, tekintettel arra, hogy a mintaterületeket csak júliusban jelöltük ki. Így csak néhány hónap állt rendelkezésünkre a fenékküszöb esetleges hatásának monitorozására. A további adatsorok értékeléséhez elengedhetetlenül szükséges volt a vegetáció kezdeti állapotának rögzítése.

Másrészt: az előző éves adatok értékelése kapcsán bizonyos "régii" mintaterületeket és vizsgálatokat el kellett idén hagyni, s helyettük újakat kijelölni. Az új mintaterületek kijelölése többszöri terepbejárást igényelt.

Elvégeztük az 1986 óta monitorozott növénytársulások kora tavaszi aspektusának felmérését. Eddigi felméréseink szerint a Szigetközre - különösen a Nagy-Duna és a Mosoni-Duna hullámterét figyelembe véve a növénytársulások nagy száma (eddig 80 társulást regisztráltunk) és nagy változatossága a jellemző. Viszonylag kis területen (alig 9000 hektár) a természetes (természetközeli) erdőknek tíz jellemző, részben reliktum jellegű, de mindenképp védelemre szoruló veszélyeztetett társulása alakult ki. Alapvetően a lombkoronaszint és a lágyszárú szint - különösen a talaj vízellátottságára érzékeny indikátor populációk borításváltozásait regisztráljuk. Emellett kiemelt jelentőségű a szárazságtűrő és a gyomfajok inváziójának dinamikája a természetes társulásokban.

A fitocönózisok indikációjának vizsgálata a Braun-Blanguet féle módszerrel történt, erre kijelölt állandó nagyságú mintavételi kvadrátokban (erdőkben 20 x 20 méter, réteken 10 x 10 méter). A tavaszi felvételi eredmények azt indikálják, hogy az előző

évi és a téli átlagosnál jóval több csapadék hatására a nedves rétek - különösen a kontroll szőgyei láposodó mocsárrét - egy nagydiverzitású képet mutat. Kiemelendő az *Iris sibirica*, tömegessége mellett a *Clematis integrifolia* és a *Dactylorrhiza incarnata* jelentős megjelenése. Az elterelést követő években nagymértékben leromlott (degradálódott) Dunaszigeti nedves rét tavaszi aszpektusa is jobb cönológiai statuszt mutat, mint az előző években.

A magas utifű (*Plantago altissima*) reciprok átültetése: a "kezelt" és a kontroll területen növekedő nedves réti növény két növekedési mutatója - asszimiláló levélfelület és virágzati tengely hossza - közti különbségek oka(i)nak kimutatását célozza. Monitorozásra csak az azonos fajba tartozó egyedek használhatók. Amennyiben a növekedési különbségeket a környezeti tényezők (jelen esetben nedvességbeli különbség!) okozza, és nem genetikai (más-más ökotípusba tartozik a "kezelt" és kontroll populáció), ez reciprok átültetéssel egyértelműen kiszűrhető. Így kimutatható a vízpótlás hatása a vizsgált indikátor populáció növekedésére.

Budapest, 1996.május 30.

Szabó Mária

Dr. habil Szabó Mária Ph.D.
egyetemi docens
témafelelős

ELTE Növényrendszertani és Ökológiai Tanszék

Liebhardt Márta főtanácsos asszony részére

Környezetvédelmi és
Területfejlesztési Minisztérium
Budapest

fax: 201-3971

Előrehaladási jelentés

az ELTE Növényrendszertani és Ökológiai Tanszéke és a KTM Környezetvédelmi Hivatal között létrejött **Megállapodás** alapján az 1996 év augusztusában esedékes működési célú pénzáradás - 1500eFt (azaz Másfélmillió forint) biztosításához

Az eltelt időszakban folytatódtak a Kutatási feladattervben meghatározott mintavételezések és terepi vizsgálatok, amelyek az alábbiakra terjedtek ki:

- ökológiai jelzések vizsgálata: a vizitök (*Nuphar lutea*) ökoanatómiai és morfológiai vizsgálataihoz a minták begyűjtése és 200 db levél hosszúsági és szélességi adatainak lemérése, a begyűjtött levelek laboratóriumi planimetrálása.
- a magas utifű (*Plantago altissima*) tövek begyűjtése két mintatertületről. A minták laboratóriumi feldolgozása - levélfelület és virágzati tengelyhossz mérés - folyamatban van.
- a nád (*Phragmites australis*) állományainak produkcióvizsgálata (felületegységre jutó hajtásszám mérése) 5 mintavételi ponton.
- fitocönológiai felvételezések az öt állandó szigetközi monitoring állományban. A terepi felvételezések értékelése és számítógépes feldolgozása folyamatosan történik.
- a nádasok, nedves mocsárrétek és üde láprétek cönológiai felvételezése, a terepi adatok folyamatos feldolgozása.
- a dunaremetei főágban 1994-ben kijelölt két transzekt fitocönológiai felvételezés, a mederszukcessziós folyamatok dinamikájának vizsgálata.
- a részben szárazra került főmeder talajosodási folyamatainak vizsgálata: transztek mentén folyamatos mintavételezéssel. A minták laboratóriumi feldolgozása (MTA TAKI részéről) folyamatosan történik.
- A szigetközi keményfaligetek és a nádasok összehasonlító feldolgozása, valamint a változások értékelése és értelmezése rövidesen befejeződik.

Ez évben két tudományos fórumon tartott eddig munkacsoportunk összesen hat előadást: a Magyar Biológiai Társaság XXII: Vándorgyűlésén, Gödöllőn és "A Szigetköz környezeti állapota: az 1995 évi monitoring eredményei" Tudományos Konferencián, a KTM-MTA közös rendezésében

Budapest, 1996. augusztus 26.

Szabó Mária
Dr. Szabó Mária
témafelelős

Előrehaladási jegyzőkönyv
Az „Alga- és Mohamonitoring a Szigetközben” szerződéshez
MTM Növénytár

I. Algamonitoring

Az előző évhez hasonlóan úszó nádszigeteket telepítettünk a hullámtéri főág három pontján (Cikolaszigetnél, Kisbodaknál és Ásványrárón). A nádszigetokről – heti gyakorisággal – megkezdtük a mintavételt. Elvégeztük az első mintavételt a természetes alzatokon, a vízbe merülő makrofitonokon, tárgyakon kialakult bevonatból Cikolaszigetnél. A perifitikus algák alzatnövényeinek vizsgálata a tavaszi terepbejárással megkezdődött.

Felmerült költségek (terepbejárás, mintavétel, feldolgozás): 400 eFt.

II. Mohamonitoring

Megtörtént a vízparti-vízi mohatársulások változásainak első mintavételezése. Az adatok feldolgozása folyik.

Felmerült költségek (terepbejárás, mintavétel, feldolgozás): 200 eFt.

Budapest, 1996. május 30.

Dr. Buczkó Krisztina főmuzeológus
témavezető

Dr. Rajczy Miklós főmuzeológus
témavezető

Előrehaladási jegyzőkönyv
Az „Alga- és Mohamonitoring a Szigetközben” szerződéshez
MTM Növénytár

I. Algamonitoring

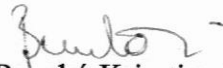
A hullámtéri főág három pontján (Cikolaszigetnél, Kisbodaknál és Ásványrárón) telepített úszó nádszigetekről a mintavétel heti gyakorisággal folyamatos. Elvégeztük az második mintavételt a természetes alzatokon, a vízbe merülő makrofitonokon, tárgyakon kialakult bevonatból Cikolaszigetnél. A perifitikus algák alzatonövényeinek vizsgálata témában a második mintavételt elvégeztük.

II. Mohamonitoring

Megtörtént a vízparti-vízi mohatársulások változásainak második mintavételezése. Az adatok feldolgozása folyik.

Kérjük, hogy a pénzeszköz átadás ütemezésnek megfelelő 500 eFt-ot utalják át a Múzeumnak.

Budapest, 1996. szeptember 5.

Dr. Buczkó Krisztina főmuzeológus
témavezető

Dr. Rajczy Miklós főmuzeológus
témavezető

Előrehaladási jelentés

A PANNON Agrártudományi Egyetem Termelésfejlesztési Osztálya a Megállapodás 1. sz. melléklete szerinti feladatokból a következőket teljesítette:

1.1. Szigetköz tavaszi állapotértékelése

Március végén 48 helyen a talaj nedvességtartalmának és a talajvízszintek alakulásának mérése, 37 mezőgazdasági tábla megfigyelése történt meg. (A jelentésben hivatkozott további mérés és megfigyelés a két téma éves feladatai között kerül elszámolásra.)

Rövid összefoglaló a tavaszi állapot megállapításairól:

Október kivételével a tenyészidőszakon kívüli időben elfogadható csapadékviszonyok jellemezték a térséget. (Általában sok csapadék hullott december és január hónapokban.)

Március végén jó nedvességtartalmak jellemezték a talajokat. A szelvények felső 80 - 120 cm-es rétege közel állt a telítettségi szinthez. A mélyebb rétegekben a telítettséghez még hiányzott nedvesség (kivéve a talajvízhatás alatt levő területeket).

A talajvízszintek emelkedése ellenére Felső-Szigetközben és Középső-Szigetköz nagy részén továbbra is a kavicsagyban maradt a talajvíz. Ásványrától keletre (Alsó-Szigetköz) eső területeken a talajvíz nedvességpótló hatása változatlanul érvényesült.

A tartós hótakaró és a késői kitavaszkodás a talajok nedvességtartalmát növelte, a növénytermesztést több szempontból viszont károsan befolyásolta.

Az őszi vetésű növények állapota és fejlődése elmaradt az előző években megszokottól. A kora tavaszi vetések megkéstek, a többi tavaszi vetés és a növények kelése közel állt az előző években megszokotthoz.

Az állapotértékelés jelentése május 15-én postázásra került a Megbízó címére.

A teljesített feladat pénzvonzata 294.000,- Ft.

1.2. Talajnedvesség mérése

Az 50 nedvességmérő hely évi 13 méréséből 4-et teljesítettünk.

Megállapításaink:

Az április 2 - 4. között leesett 80 mm-t meghaladó csapadék hatására a talajok nedvességgel felítettek lettek.

Április végi méréskor a talajok felső 20 - 30 - 50 cm-es rétegéig már csökkent a nedvességtartalom (mivel a hónap további részében már nem esett eső). A további rétegekben stagnált a nedvességtartalom, a mély rétegekben a mért értékek a március végihez képest növekedést mutattak.

A májusi mérések a telítettségi szintben csak kismértékű változást mutattak (a felső szintek ismét telítődtek), mivel a hónapban 100 mm-t meghaladó eső esett, a vegetáció felgyorsult (rövid időszakról eltekintve meleg volt a hónap).

Egy mérés kör bekerülési költsége 102.300,- Ft.

A teljesített feladat (4 mérés kör) pénzvonzata 409.000,- Ft.

1.3. Fenológiai megfigyelések

37 mezőgazdasági megfigyelőhely (tábla) növényállományának szemlélését elvégeztük április végén és május végén.

Megállapítások:

Az április végi szemlén az őszi kalászosok fejlődésben és állapotban elmaradtak az előző években megszokottól. Az évelő és állókultúrák az április második felének meleg időszaka következtében részben behozták a késői tavaszodás hátrányait. A tavaszi vetésű növények közül a kalászosok a kelés végén vagy a bokrosodás elején tartottak, a többi növény közül kevés kukorica és cukorrépa kisorolt, nagyobb részük csak csírázó állapotban volt.

A május végi szemle idejére a növényállományok behozták a késői kitavaszkodás okozta hátrányt.

A búzák kikalászoltak és a virágzás stádiumában voltak. A hektáronkénti kalászsám általában kevés, s ezt a kalászhosszúság alakulása sem kompenzálja.

A tavaszi kalászosok a szárbaindulás állapotába kerültek. Az évelő és állókultúrák jó-közepes fejlettségűek és állapotúak, első hozadékuk betakarítása a sok májusi eső miatt általában megkésélt.

A kukoricák vetésidőtől függően 3 - 4, ill. 7 - 8 leveles állapotúak, nagyobb részük jól fejlett.

A cukorrépa fejlettsége szintén a vetésidőtől függő, általában jól keltek, de táblánként eltérően fejlettek. Kézi kapálása folyamatban van.

A burgonya kissé kései vetésű, zömmel jó hajtásnövekedéssel fejlődik.

Egy szemlekör bekerülési költsége 162.000,- Ft.

A teljesített feladat (2 szemlekör) pénzvonzata 324.000,- Ft.

A Termelésfejlesztési Osztály a teljesített feladatokért összesen 1.027.000,- Ft. azaz EGYMILLIÓ-HUSZONHÉTEZER forint elfogadását, ill. átadását (átutalását) kéri.

Mosonmagyaróvár, 1996. június 04.

Palkovits Gusztáv
Palkovits Gusztáv
intézeti főmunkatárs

Előrehaladási jelentés

A Pannon Agrártudományi Egyetem Termelésfejlesztési Osztálya a Megállapodás 1. sz. melléklete szerinti feladatokból - az 1996. június 4. keltű előrehaladási jelentés leadása után - a következőket teljesítette:

1.2. Talajnedvesség mérése

A nyári hónapokban 6 alkalommal végeztünk talajnedvesség mérést.

Megállapításaink:

Az intenzív vegetációs időszakban jelentősebb változás (nedves-tartalom növekedés vagy csökkenés) a nedvességtartalmakban a talajok felső 50-60 cm-es rétegében következett be. Az alatta levőkben kismértékű a változás, a 100 cm alatti rétegekben csak a vékony fedőrétegű területek nedvességtartalma csökkent. E csapadékos évben a talajok nedvességtartalma általában kielégítő, időszakonként jó.

Egy mérés kör bekerülési költsége 102.300,- Ft.

A teljesített feladat (6 mérés kör) pénzvonzata 614.000,- Ft.

1.3. Fenológiai megfigyelések

37 mezőgazdasági megfigyelőhely (üzemi tábla) növényállományának további két szemlélését elvégeztük.

19 nyári betakarítású növény mintaterének betakarítása is megtörtént.

Az évelő kulturáknál további 4 alkalommal szemléztük a növényállományt.

Megállapításaink:

A június-júliusi szemléken a nyári betakarítású növények fejlődése megfelelt az elvárhatónak, az általában ritka növényállományok termőképLETEI viszont nem mutattak magas termést biztosító képet. A különböző sűrűségű növényállományok elért hozamai jelentős szóródást mutattak.

A nyári szemléken az őszi betakarítású növények állományai általában jó növekedést és fejlődést mutattak. (Kevés tábla technológiai hiba, hiányosság miatt ritka vagy elmaradt fejlettségű növényzettel rendelkezik.) A kukorica szemképződéséhez optimálisak voltak a körülmények,

általában nagyon jó növényállományok jellemzik a mintaterületeket. A cukorrépa jó növényállománnyal és intenzív gyökérfejlődéssel jellemezhető. A burgonyatáblák szintén jó fejlettségű növényállományokat mutatnak. A pillangósoknak is kedveztek a termesztési körülmények, egyes hozadékaik - ha technológiai hiba nem befolyásolta - magas termést biztosítottak.

Egy szemlekör bekerülési költsége 162.000,- Ft.

A teljesített feladat (2 szemlekör) pénzvonzata 324.000,- Ft.

1.4. Mezőgazdasági hasznosítás állapot rögzítése

17 település ill. mezőgazdasági üzem nyári betakarítású növényeinek adatgyűjtése megtörtént, feldolgozása folyamatban van. Az őszi betakarításúak táblaszintű technológiai adatai felvezetésre kerültek.

Megállapításaink:

A táblaszintű és üzemi adatok alapján látható, hogy a búza és az árpák kevesebbet teremtek az 1995. évi szigetközi átlagnál. Zöldborsót Szigetközben ebben az évben már nem termesztettek. A magborsó vetésterülete tovább csökkent, termesztése minimális területre korlátozódott. A repce termesztését több üzem ebben az évben megkezdte.

Egy növénycsoport bekerülési költsége 25.883,- Ft üzemenként.

A teljesített feladat (nyári növénycsoport feldolgozása, őszi felvezetése) pénzvonzata 660.000,- Ft.

1.5. Az adatcserés (fenékküszöbös vízpótlás hatását vizsgáló) talajnedvesség mérőhelyek akkreditálható adatainak biztosítása

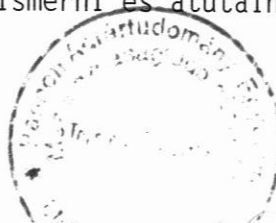
A 9 mérőhely jellemzőinek leírása, a rétegenkénti talajminta-vétel, a szelvényleírás, a talajrétegek laboratóriumi vizsgálata megtörtént, a szakvélemény készítése és a nedvességprofil összehasonlító-folyamatban van.

A teljesített feladat pénzvonzata 695.000,- Ft.

A Termelésfejlesztési Osztály által teljesített feladatok pénzvonzata 2.293.000,- Ft.

Ebből a KTM július 23-án már átutalt 1.463.000,- Ft-ot. A különbözetet, 830.000 Ft-ot kérem szíveskedjenek elismerni és átutalni.

Mosonmagyaróvár, 1996. augusztus 30.

Gusztáv Palkovits

(Palkovits Gusztáv)
intézeti főmunkatárs

Előrehaladási jelentés

A PATE Mosonmagyaróvári Mezőgazdaságtudományi Karának Növényteni Tanszéke a "Megállapodás" 2. sz. mellékletében megfogalmazott feladatai közül az alábbiakat teljesítette.

- A felvételezésre kijelölt szántóföldi és a művelés alatt nem álló területek első cönológiai munkáit 1996 május végéig befejeztük. Erről június 3-án, az először leadott előrehaladási jelentésünkben beszámoltunk.

- Előző jelentésünk óta elvégeztük a gabonavetések, kapás kultúrák és a művelés nélküli területek második cönológiai felvételezését. Jelenleg az adatok feldolgozását végezzük. Lényegesebb megállapításaink az alábbiak:

1.) A gabonavetések (tarlók) florisztikai összetétele a vizsgált területeken nem változott. A gyomborítottság viszont nagyobb mértékű. Ennek valószínű oka az idei nagy csapadékmennyiség. A magán gazdaságok (privatizált kisméretű táblák) területén a dominancia értékek magasabbak voltak. Az előző évekhez viszonyítva az eltérő talajvízszintből adódó különbségek elmosódtak.

2.) A kapás kultúrák gyomosságának mértéke hasonló a gabonavetésekéhez. Feltűnő egyes veszélyes gyomfajok (*Ambrosia elatior*, *Abutilon theophrasti*, *Datura stramonium*, *Mercurialis annua* stb.) terjedése. Sok a gyomosító napraforgó árvakelés.

3.) A nem művelt területek gyomcönológiai felvételezési adatai között - a Duna elterelésének hatására -lényeges különbséget nem találtunk.

4.) A felvételezett fajok vízigény szerinti megoszlása hasonló az 1995-ös évhez.

A téma **költségigénye** a következő: Az első felvételezések alapján korábbi előrehaladási jelentésünkben igényeltünk 375 ezer forintot. Karunkra érkezett 510 ezer forint. A második felvételezés költsége (a gépkocsihasználattal együtt) 305 ezer forint. (Az igény együtt: 680.000,- Ft.) A különbözetet, **170.000,- Ft-ot** azaz **Egyszázhetvenezer forintot** szíveskedjenek - jelentésünk alapján - elismerni és Gazdasági Hivatalunk számlájára átutalni.

Mosonmagyaróvár, 1996. augusztus 30.

(Dr. Czimber Gyula)
egyetemi tanár

Előrehaladási jelentés

A PATE Mosonmagyaróvári Mezőgazdaságtudományi Karának Növénytan Tanszékén a Megállapodás 2. sz. mellékletében kitűzött feladatok közül a következőket teljesítettük:

- A felvételezésekre kijelölt szántóföldi és a művelés alatt nem álló területek első cönológiai munkáit elvégeztük.
- A felvételezések alapján lényegesebb megállapításaink a következők:
 - A gabonavetések gyomborítottsága a vizsgált területeken - az előző évek átlagához viszonyítva - lényegesen nem változott. Nagyobb gyomborítottságot találtunk a magángazdaságok vetésterületein.
 - A kapás kultúrák szokásos herbicidrezisztens fajainak térfoglalása nem változott. Feltűnő viszont a napraforgó gyomosító árvakelések gyakorisága.
 - Mindkét típusú kultúrákban a gyomok vízigény szerinti megoszlása hasonló az 1995-ös évhez. Az üzemvízcsatorna magyarországi hatásterületén a nagyobb vízigényű fajok borítása kismértékben csökkent.

Az eddigi felvételezések költsége: 375.000,- Ft.

Mosonmagyaróvár, 1996. június 03.

(Dr. Czimber Gyula)
egyetemi tanár

ELŐREHALADÁSI JELENTÉS

a "Felső-dunai vízépítési beavatkozások nemzetközi dokumentálása 1996. évi vízminőség-vizsgálatok alapján.

A Szigetközben végzett magyar-szlovák kibővített vízminőség-vizsgálatok" című szerződés keretében 1996. május - június 15. között végzett feladatokról

Folyamatosan, az ütemterv szerint végrehajtottuk a Magyar-Szlovák Határvíz Bizottság megállapodásának megfelelően az 1996. évre előírt kibővített dunai vízminőségvizsgálatok közül a szigetközi vízterekre vonatkozó, május-június 15. között esedékes feladatokat.

A közös vizsgálatokban résztvevő intézmények magyar részről a VITUKI, ÉDUKÖF, OKI, szlovák részről a pozsonyi VUVH.

Kéthetenkénti gyakorisággal végeztünk vizsgálatosorozatokat a Duna Rajka - Medve közötti szakaszán három szelvényben, valamint a Szivárgó-csatornában, a Csúni-tározóból induló csatornában, a cikolai és ásványi Duna-ágban, a Mosoni-Dunában öt mintavételi ponton.

A Dunában és a mellékvízfolyásokban mértük a víz hőmérséklet, átlátszóság, lebegőanyag, pH, oldott oxigén, kémiai oxigénigény, biokémiai oxigénigény, szerves szén, fajlagos elektromos vezetőképesség, ammónium, nitrit, nitrát, összes nitrogén, ortofoszfát, összes foszfor, fenolok, anionaktív detergensok, nehézfémek, szerves mikroszennyezők, radioaktív szennyezőanyagok, klorofill, algaszám, coliform baktériumok, összes csíraszám, fekális coliform baktériumok, clostridium vízminőségi mutatókat.

Az 1996. május-június 15. között elvégzett felsorolt munkák költsége 1.000.000,-Ft.

Budapest, 1996. június 25.

Dr. László Ferenc
tud.főmunkatárs
témafelelős

Dr. Literáthy Péter
a VITUKI Vízminőségvédelmi Intézet
igazgatója

ELŐREHALADÁSI JELENTÉS

a "Felső-dunai vízépítési beavatkozások nemzetközi dokumentálása 1996. évi vízminőség-vizsgálatok alapján.

A Szigetközben végzett magyar-szlovák kibővített vízminőség-vizsgálatok" című szerződés keretében 1996. január - április 30. között végzett feladatokról

Folyamatosan, az ütemterv szerint végrehajtottuk a Magyar-Szlovák Határvíz Bizottság megállapodásának megfelelően az 1996. évre előírt kibővített dunai vízminőségvizsgálatok közül a szigetközi vízterekre vonatkozó, január-április között esedékes feladatokat.

A közös vizsgálatokban résztvevő intézmények magyar részről a VITUKI, ÉDUKÖF, OKI, szlovák részről a pozsonyi VUVH.

Kéthetenkénti gyakorisággal végeztünk vizsgálatssorozatokot a Duna Rajka - Medve közötti szakaszán három szelvényben, valamint a Szivárgó-csatornában, a Csúni-tározóból induló csatornában, a cikolai és ásványi Duna-ágban, a Mosoni-Dunában öt mintavételi ponton.

A Dunában és a mellékvízfolyásokban mértük a vízhőmérséklet, átlátszóság, lebegőanyag, pH, oldott oxigén, kémiai oxigénigény, biokémiai oxigénigény, szerves szén, fajlagos elektromos vezetőképesség, ammónium, nitrit, nitrát, összes nitrogén, ortofoszfát, összes foszfor, fenolok, anionaktív detergenssek, nehézfémek, szerves mikroszennyezők, radioaktív szennyezőanyagok, klorofill, algaszám, coliform baktériumok, összes csíraszám, fekális coliform baktériumok, clostridium vízminőségi mutatókat.

Az 1996. január-április 30. között elvégzett felsorolt munkák költsége 2.700.000,-Ft.

Budapest, 1996. május 10.

Dr. László Ferenc
tud. főmunkatárs
témafelelős

VÍZGAZDÁLKODÁSI TUDOMÁNYOS
KUTATÓ RT.
(VITUKI)
1095 Bp., Kvassay Jenő u. 1.

ELŐREHALADÁSI JELENTÉS

a "Felső-dunai vízépítési beavatkozások nemzetközi dokumentálása 1996. évi vízminőség-vizsgálatok alapján.
A Szigetközben végzett magyar-szlovák kibővített vízminőség-vizsgálatok" című szerződés keretében
1996. június 15 - szeptember 5. között végzett feladatokról

Folyamatosan, az ütemterv szerint végrehajtottuk a Magyar-Szlovák Határvíz Bizottság megállapodásának megfelelően az 1996. évre előírt kibővített dunai vízminőségvizsgálatok közül a szigetközi vízterekre vonatkozó, június 15 - szeptember 5. között esedékes feladatokat.

A közös vizsgálatokban résztvevő intézmények magyar részről a VITUKI, ÉDUKÖF, OKI, szlovák részről a pozsonyi VUVH.

Kéthetenkénti gyakorisággal végeztünk vizsgálat sorozatokat a Duna Rajka - Medve közötti szakaszán három szelvényben, valamint a Szivárgó-csatornában, a Csúni-tározóból induló csatornában, a cicolai és ásványi Duna-ágban, a Mosoni-Dunában öt mintavételi ponton.

A Dunában és a mellékvízfolyásokban mértük a víz hőmérséklet, átlátszóság, lebegőanyag, pH, oldott oxigén, kémiai oxigénigény, biokémiai oxigénigény, szerves szén, fajlagos elektromos vezetőképesség, ammónium, nitrit, nitrát, összes nitrogén, ortofoszfát, összes foszfor, fenolok, anionaktív detergensok, nehézfémek, szerves mikroszennyezők, radioaktív szennyezőanyagok, klorofill, algaszám, coliform baktériumok, összes csíraszám, fekális coliform baktériumok, clostridium vízminőségi mutatókat.

Az 1996. június 15 - szeptember 5. között elvégzett felsorolt munkák költsége 2.000.000,-Ft.

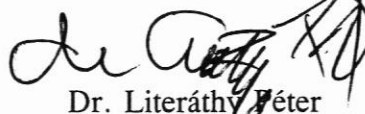
Budapest, 1996. szeptember 5.

Dr. László Ferenc

tud. főmunkatárs
témafelelős

VÉZGAZDÁLKODÁSI TUDOMÁNYOS
KUTATÓ RT.
(VITUKI)
1095 Bp., Kvassay Jenő u. 1.

Dr. Literáthy Péter

a VITUKI Vízminőségvédelmi Intézet
igazgatója

I. Előrehaladási jelentés

"A Szigetközi-főmeder és ágrendszer mederanyagának, hordalékjárásának 1996. évi vizsgálata"

tárgyú KTM-VITUKI RT szerződésről a
"Feladatterv"-ben megjelölt feladatok szerint

Elkészült a főmeder és az ágrendszer mederanyag és vízmintavételi terve, a mintavételi helyek grafikus ábrázolása az alábbiak szerint.

1. Mintavételek és elemzések

- A főmeder 93-159 VO-szelvényeinek 5-7 pontjából attól függően, hogy az egyik part (6 pont), mindkét part (5 pont) burkolt, ill. mindkét parton termett talaj (7 pont) található.
- Az Ásványi ágrendszer 1, 17, 31. és 75. számú szelvényeiben, valamint a Bagoméri-ágrendszer 2, 18. és 35. szelvényeiben két-két pontból (a szelvény egy- és kétharmadában) mederanyag mintavételek, továbbá ugyanazon szelvényekből a mederközépről vízmintavételek.

2. Terepi előkészületek.

A mintavételi szelvények parti pozicionáló pontjainak kitűzése, a mintavételi pontokkal való összelátás biztosítása (irányvágások) megtörtént.

Budapest, 1996. július 22.

/ Süss Jenő /
témafelelős

2

Témaszám: 712/1/3565

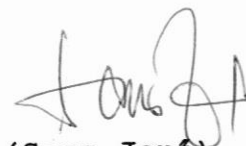
II. Előrehaladási jelentés

"A Szigetközi-főmeder és ágrendszer mederanyagának, hordalékjárásának 1996. évi vizsgálata"

tárgyú KTM-VITUKI RT szerződésről a
"Feladatterv"-ben megjelölt feladatok szerint

A főmeder Szigetközi VO szelvényeinek 5-7 pontjából kb. 400 mintavételt történt. Az Ásványi-ágrendszer 20 szelvényének 3-5 pontjából kb. 60, a Bagoméri-ágrendszer 13 szelvényének 3 pontjából 39 mintát vettek. A lebegtetett hordalék vizsgálatához a főmederben km-enként a felszínről, öt km-enként függély mentén vízmintát vettek. Az Ásványi-ág "A" ágának négy szelvényéből, a Bagoméri-ág "A" ágának három szelvényéből összesen hét függélymenti mintavétel történt. A mederanyag és lebegtetett hordalékminták laboratóriumi elemzése folyamatban van.

Budapest, 1996. augusztus 29.

(Sass Jenő)

témafelelős

1

Témaszám: 712/1/3563

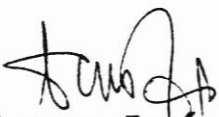
I. Előrehaladási jelentés

"A Szigetközi-főmeder és hullámtér morfológiai és fedettségi viszonyainak feltárása"

tárgyu KTM-VITUKI RT szerződésről a
"Feladatterv"-ben megjelölt feladatok szerint

A hullámtér és a főmeder légifényképezéséhez repülési terv és repülési technikai terv készült. Befejeződött a földi illesztőpontok meghatározása és a pontok terepi előrejelölése. A légifényképezés kb. 1:25.000 méretarányban színhelyes színes negatív filmre 60 %-os soron belüli átfedéssel megtörtént. A laborálás, filmvizsgálat és cenzurázás végrehajtásra került. A filmanyag helyszíni azonosítása és a fotogrammetriai feldolgozás előkészítése folyamatban van.

Budapest, 1996. július 22.

/ Sass Jenő /
témafelelős

2

Témaszám: 712/1/3563

II. Előrehaladási jelentés

"A Szigetközi-főmeder és hullámtér morfológiai és fedettségi viszonyainak feltárása"

tárgyú KTM-VITUKI RT szerződésről a

"Feladatterv"-ben megjelölt feladatok szerint

A hullámtér és főmeder légifénykép anyagáról papír kontakt másolatok készültek. Befejeződött a filmanyag helyszíni azonosítása és interpretációja: a fényképeken nem látható mőtárgyak (vízmércék, bukók, hidak, zsilipek) helyszínelése, a hullámtér közlekedési útjainak bejelölése. A fotogrammetriai feldolgozáshoz utólagos illesztőpont mérés történt. Elkészült a légiháromszögelés végrehajtásához szükséges illesztőpont hálózat koordináta jegyzéke. A fotogrammetriai feldolgozás megkezdődött.

Budapest, 1996. augusztus 29.

(Sass Jenő)

témafelelős

(1)

Témaszám: 712/1/3561

I. Előrehaladási jelentés

"A Szigetközi ágrendszer mederváltozásának vizsgálata"

tárgyú KTM-VITUKI RT szerződésről a
"Feladatterv"-ben megjelölt feladatok szerint

Az 1992, 1994. és 1995. évi felmérések, valamint a jelenlegi meder-, műtárgy- és vízjárási viszonyok alapján kijelölésre került az 1996.évi munkaterület az alábbiak szerint.

1. A Bagoméri ág mederfelvétele kb. 5 km hosszban, ahol 1994-1995. között a mederváltozási folyamat a megelőző időszakhoz képest előjelet váltott.
2. Az Ásványi ág felvételére 1995-ben a szélsőséges kisvíz miatt nem kerülhetett sor, 1996-ban az ágrendszer alsó 5 km-es szakaszának felmérése történik meg.
3. A Bagoméri és az Ásványi ágak mederdomborzatának feltárására 15 álláspont kijelölését, valamint vízszintes és magassági meghatározását végeztük el.

Budapest, 1996. július 22.

/ Sass Jenő /
témafelelős

Témaszám: 712/1/3561

II. Előrehaladási jelentés

"A Szigetközi ágrendszer mederváltozásának vizsgálata"

tárgyú KTM-VITUKI RT szerződésről a

"Feladatterv"-ben megjelölt feladatok szerint

Megtörtént az Ásványi- és a Bagoméri-ágrendszer hajóval járható mintegy 10 km-es szakasza 1996. évi domborzati viszonyainak feltárása 100 m-es sűrűséggel. A mérőhajó rögzítette adatok PC-re konvertálása befejeződött. Elkészült az adatrendszer szűrése, az elvétve előforduló fals ultrahang és elektromágneses jelek törlése. A grafikus medertopográfia előállítását folyamatban van.

Budapest, 1996. augusztus 29.

(Sass Jenő)

témafelelős

Témaszám: 712/1/3560

I. Előrehaladási jelentés

"A Szigetközi-Duna főmedrének vizsgálata"

tárgyú KTM-VITUKI RT szerződésről a
"Feladatterv"-ben megjelölt feladatok szerint

Az 1992-95. évi mérési és feldolgozási eredmények, a tapasztalt mederváltozások alapján megtörtént az 1996. évi vizsgálati szakaszok kijelölése.

1. A hároméves változások alapján 1996-ban szükséges felmérni az 1800-1821 fkm szakaszt, amely a Szapi alvízcsatorna torkolati szelvényét magába foglalva a szélsőséges szedimentációs és eróziós tartományt jelöli ki.
2. A Dunakiliti-Rajka szakasz legutóbbi felmérése 1992-ben történt meg. 1993-1995-ben az alacsony vízállás, majd a fenékküszöb megépítése miatt a mérőhajóval már nem volt megközelíthető. Az ottani vélhetően tekintélyes mederváltozásokról számszerű adataink nincsenek. Az esetben, ha a mérőhajó a Dunakiliti zsilipen át a szakaszra fel tud menni a mederdomborzat itt kerül feltárássra.
3. Amennyiben az előző szakasz nem mérhető, az 1793-1800 fkm szakasz felvételére kerül sor, meghosszabbítva az eddigi vizsgálati területet a Gönyű-Vének szakasszal.
4. Mindhárom szakaszon megtörtént az álláspontok kijelölése és geodéziai meghatározása vízszintes és magassági értelemben 30 pontban.

Budapest, 1996. július 22.

/ Sass Jenő /
témafelelős

2

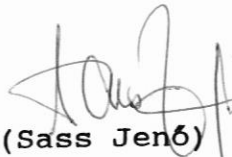
Témaszám: 712/1/3560

II. Előrehaladási jelentés

"A Szigetközi-Duna főmedrének vizsgálata"
tárgyú KTM-VITUKI RT szerződésről a
"Feladatterv"-ben megjelölt feladatok szerint

A főmeder Szap-Dunaremete közötti szakasza mederdomborzatának 100 m-es sűrűségű feltárása befejeződött. A kb. 270 szelvényprofil PC-re konvertálása, az adatok szűrése megtörtént. A grafikus medertopográfia (középvizi meder partéltól partélig) előállítására folyamatban van.

Budapest, 1996. augusztus 29.

(Sass Jenő)
témafelelős

Előrehaladási jelentés

a "Felszín alatti vizek utánpótlódásának vizsgálata a Szigetközben"

c. téma keretében 1996. július 20-ig
elvégzett munkákról

1. Vízzintmérések a szigetközi és mentettoldali mellékágrendszer mellett létesített figyelőkút-csoportoknál.

56 kút talpellenőrzése és egyszeri vízzintmérése megtörtént 1996. július 18-án (20 kút a hullámtéri magas vízállás miatt megközelíthetetlen volt).

Készültség: 10 %

150 eFt

2. Izotópvizsgálatok.

Az MTA Atomfizikai Kutatóintézete (Debrecen) munkatársával közösen megvizsgáltuk, hogy a magyarországi ³He koncentráció mérések mennyire megbízható eredményeket szolgáltatnak. Megállapítottuk, hogy a tavaly év végén, Debrecenben üzembe helyezett nagy pontosságú tömegspektrométerrel ma még nem szolgálhatók a pontos ³He/trícium kormeghatározáshoz szükséges megbízhatóságú adatok. Emiatt a MÁFI észlelőkutak rendszeres izotóp vizsgálata alapján kívánjuk eldönteni, hogy a szlovák határ közelében található talajvíz a dunacsunyi tározóból származik-e. A szlovák határ közelében fekvő MÁFI figyelőkutakból három alkalommal 4-4 vízmintát kaptunk, amelyek trícium és stabil izotóp elemzése folyamatban van.

"A stabil oxigén- és hidrogén-izotóp profil felvétele a háromfázisú zónában a megcsapolódás, ill. utánpótlódás kimutatása érdekében" c. részfeladat keretében, az 1995-ben vizsgált két db fúrás kiegészítésére további két fúrásban végeztünk stabil izotóp profil felvételt. A fúrások Ujrónafő és Mosonszolnok területén mélyültek. A talajfeltáró fúrások lemélyítése során vett talajmintákat a helyszínen légmentesen lezártuk, majd 30 db talajmintából frakcionálódásmentesen kinyertük a talajnedvességet.

Készültség: 30 %

690 eFt

3. Szintetizáló értékelés.

A felszíni és felszín alatti vizek kapcsolatára, az utánpótlódásra, vonatkozóan az 1995. évi eredmények áttekintése alapján meghatároztuk az 1996. évi feladatokat. Részt vettünk az MTA által f. év március 20-án és július 4-én szervezett szakmai rendezvényeken, ill. segítséget nyújtottunk azok megrendezéséhez. Több, az érdekeltekkel folytatott tárgyaláson javaslatokat tettünk a monitoring 1996. évi folytatására, ill. a különböző intézmények által e területen végzett munkák koordinálására.

Készültség: 10 %

100 eFt

Ö s s z e s e n :

940 eFt

A szerződéshez csatolt feladatterv 4. pontja szerint 500 eFt rész-számlát nyújtunk be.

Budapest, 1996. július 22.

/ Liebe Pál /
intézeti igazgató
témafelelős

ELŐREHALADÁSI JELENTÉS

a "Felszín alatti vizek utánpótlódásának vizsgálata a Szigetközben"

című téma keretében 1996. augusztus 30.-ig elvégzett munkákról

1. Vízsintmérések a szigetközi és a mentettoldali mellékágrendszer mellett létesített figyelőkút-csoportoknál.

56 kút talpellenőrzése és egyszeri vízsintmérése megtörtént 1996. július 18-án (20 kút a hullámtéri magas vízállás miatt megközelíthetetlen volt). További ellenőrző vízsintméréseket végeztünk augusztusban 60 db kúton (a 2-es és 6-os kútcsoportok 10 db kútja víz alatt volt, nem volt mérhető).

Az 1-es kútcsoport (Doborgazi átvágás) 7 db kútjára, valamint a 4-es kútcsoport (Bodaki mellékág) 3 db kútjára vízszintregisztráló műszert szereltünk fel.

Az 1-es kútcsoport kútjainak regisztrálását, hőmérséklet és vízminőség vizsgálatok végzését külföldi szakértők javasolták. A hőmérséklet- és vízminőség mérések a szerződésben nem szerepeltek, ennek ellenére 60 kútnál augusztusban a vízfelszín alatt 10 cm-rel és a kúttalpon hőmérséklet méréseket is végeztünk és ezeket - a szerződés összegének változatlanul hagyásával - folytatni kívánjuk.

A szakértők által ajánlott vízminőség vizsgálatok valóban fontosak lennének valamennyi kúton (erre a KTM-ben a szigetközi monitoringgal kapcsolatban tartott tanácskozásokon több alkalommal felhívtuk a figyelmet), de ennek költségei olyan mértékűek, hogy jelen szerződés keretében ilyen méréseket már nem tudunk vállalni.

Készültség: 60 %

900 eFt

2. Izotópvizsgálatok

Az MTA Atomfizikai Kutatóintézete (Debrecen) munkatársával közösen megvizsgáltuk, hogy a magyarországi ^3He koncentráció mérések mennyire megbízható eredményeket szolgáltatnak. Megállapítottuk, hogy a tavaly év végén Debrecenben üzembe helyezett nagy pontosságú tömegspektrométerrel ma még nem szolgálhatók a pontos ^3He /trícium kormeghatározáshoz szükséges megbízhatóságú adatok. Emiatt a MÁFI észlelőkutak rendszeres izotópvizsgálata alapján kívánjuk eldönteni, hogy a szlovák határ közelében található talajvíz a dunacsúnyi tározóból származik-e. A szlovák határ közelében fekvő MÁFI figyelőkutakból három alkalommal 4-4 vízmintát kaptunk, amelyek trícium és stabil izotóp elemzése elkészült.

"A stabil oxigén- és hidrogén-izotóp profil felvétele a háromfázisú zónában a megcsapolódás, illetve utánpótlódás kimutatása érdekében" című részfeladat keretében, az 1995-ben vizsgált két db fúrás kiegészítésére további két fúrásban végeztünk stabil izotóp profil felvételt. A fúrások Újronafő és Mosonszolnok területén mélyültek. A talajfeltáró fúrások lemélyítése során vett talajmintákat a helyszínen légmentesen lezártuk, majd 30 db talajmintából frakcionálódásmentesen kinyertük a talajnedvességet. A minták deutérium és oxigénizotóp elemzése megtörtént.

Az egyszerűsített transzport-modellezéshez a vízföldtani adatok alapján előzetes számításokat végeztünk az adott áramlási viszonyok mellett várható trícium és oxigénizotóp eloszlásra vonatkozóan. Szakmai konzultációkat folytattunk az US Geological Survey és a Nemzetközi Atomenergia Ügynökség szakértőivel a legmegfelelőbb modell kiválasztására.

Készültség: 50 %

1.150 eFt

3. Szintetizáló értékelés

A felszíni és felszín alatti vizek kapcsolatára, az utánpótlódásra vonatkozóan az 1995. évi eredmények áttekintése alapján meghatároztuk az 1996. évi feladatokat. Résztvettünk az MTA által f.év március 20-án és július 4-én szervezett szakmai rendezvényeket, illetve segítséget nyújtottunk azok megrendezéséhez. Több, az érdekeltekkel folytatott tárgyaláson javaslatokat tettünk a monitoring 1996. évi folytatására, illetve a különböző intézmények által e területen végzett munkák koordinálására. A tárgykörben kül- és belföldi szakértőkkel konzultációkat folytattunk, helyszíni bejárásokon vettünk részt és tájékozódunk a területen folyamatban lévő munkálatokról. A szerződés értelmében a szintetizáló értékelést feldolgozott észlelőhálózati adatok, valamint az egyéb témákon végzett újabb időszakos felmérések dokumentált eredményei alapján végezzük. Problémát jelent, hogy a szigetközi monitoringgal kapcsolatos feldolgozott adatok - 1996. I. félévére vonatkozóan - nem voltak elérhetők.

Készültség: 45 %

450 eFt

Ö s s z e s e n

2.500 eFt

A szerződéshez csatolt feladatterv 4.pontja szerint 2.000 eFt rész-számlát nyújtunk be, az eddigi számlázások ezzel összesen 2.500 eFt-ot tesznek ki.

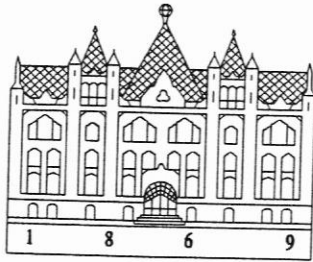
Budapest, 1996. augusztus 30.

 (Liebe Pál)

intézeti igazgató, témafelelős

 VIZGAZDÁLKODÁSI TUDOMÁNYOS
 KUTATÓ RT.
 (VITUKI)
 1095 Bp., Kvassay Jenő u. 1.

2

Tel: (36-1) 267-1426
Fax: (36-1) 251-0703

MAGYAR GEOLÓGIAI SZOLGÁLAT
MAGYAR ÁLLAMI
FÖLDTANI INTÉZET

H-1143 Budapest, Stefánia út 14.
P.Box 106, H-1442 Budapest, Hungary

Előrehaladási jelentés

a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium által
a Magyar Állami Földtani Intézetnek átadott

**"Földtani monitoring hálózat működtetése és az adatok
értékelése a Szigetközben"**

című feladat eddigi teljesítéséről

Budapest, 1996. augusztus 12..

A feladat a következők elvégzésére vonatkozik:

1. A szigetközi szondázás folytatása

Költség: 4012000,- Ft
Határidő: 1996. november 30.

2. Aktuálgeológiai megfigyelések

Költség: 375000,- Ft
Határidő: 1996. november 30.

3. Korábbi észlelések értékelése

3.1 Az 1991., 1994. és 1995. évi MÁFI szondázási és vízminőségi vizsgálatok alapján a beszivárgási folyamatok értékelése.

Költség: 600000,- Ft

Határidő: 1996. július 31.

3.2 A talajvíz áramlási változásának értékelése a dunakiliti fenékküszöb üzembehelyezése után

Költség: 2400000,- Ft

Határidő: 1996. szeptember 30.

3.3 A hullámtéri beszivárgási és megcsapolási viszonyokat ábrázoló térképsorozat elkészítése.

Méretarány: 1: 25000

Költség: 525000,- Ft

Határidő: 1996. november 30.

4. Hidrogeológiai vizsgálatok a tájrehabilitáció megalapozására

4.1 A MÁFI Szigetközben lévő vízföldtani megfigyelőkútjaiban rögzített adatok értékelése

Költség: 825000,- Ft

Határidő: adatbázis felépítése 1996. július 31.

modell futtatása, értékelés 1996. november 30.

4.2 Dunakiliti térségében a szlovák oldal felőli vízbeáramlás vizsgálata

Költség: 301000,- Ft

Határidő: 1996. november 30.

A feladat teljesítésének végső határideje: 1996. november 30.

Teljes átadandó összeg: 9038000,- Ft

A feladat kiadása miatti bizonytalanság ellenére az 1., 3.1, 3.2 és 4.1 pontokban leírt munkák megkezdődtek ..

Az elvégzett munkák

Az előző, 1996. június 10.-i jelentésünk átadása óta a következő előrehaladásról számolhatunk be:

1. A szigetközi szondázás folytatása

A negyedévenként esedékes mérésekből megtörtént a harmadik tervezett szondázás 1996. július 15-19. között.

A mintákat az előzetesen tervezett pontokról gyűjtöttük be. A mintázás során az ÉDUKÖF szakemberei segítségével megmintáztuk az 1995-ben a KTM részére készített Dunakiliti -1, -4, -6, -7. számú kutakat is.

Minták száma: 28 pontról 56 db vízminta (szonda és felszíni víz)

Észlelőkutak: 4 db minta

Összesen: 60 db minta.

Az elemzési eredmények dBase típusú fájlalba rendezve készek az összehasonlító vizsgálatokra.

Költség: 1003000,- Ft

3.1 Az 1991., 1994. és 1995. évi MÁFI szondázási és vízminőségi vizsgálatok alapján a beszivárgási folyamatok értékelése.

Folytattuk az adatok rendszerezését. Elkészítettük a három időpont egységes vízkémiai adatbázisát, a végleges feldolgozás augusztus folyamán készül el.

Költség: 150000,- Ft

3.2 A talajvíz áramlási változásának értékelése a dunakiliti fenékküszöb üzembhelyezése után

Az ÉDUKÖF adatbázisában áttekintettük azon kutak idősorait melyeket a feldolgozás során figyelembe kell vennünk. Az adatok átvételéhez s így a munka terv szerinti elvégzéséhez szükségünk van a KTM végleges megbízására és az ÉDUKÖF-nek adott engedélyre.

Költség: 150000,- Ft

4. Hidrogeológiai vizsgálatok a tájrehabilitáció megalapozására

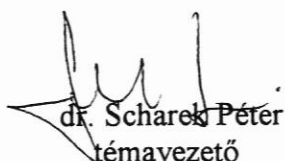
4.1 A MÁFI Szigetközben lévő vízföldtani megfigyelőkútjaiban rögzített adatok értékelése

Munkánk során a hosszúidejű adatsorok felhasználásával rekonstruáljuk a Szigetköz eredeti természetes állapotának hidrodinamikai viszonyait. Ennek meghatározása numerikus vízföldtani modell segítségével történik. Feladatunk céljának eléréséhez elkészítettük a Szigetköz területén észlelt 1996. évi adatok feldolgozását és előkészítését hidrodinamikai modellek számára.

Költség: 200000,- Ft

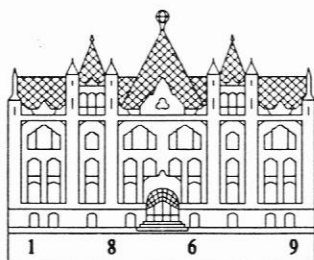
Összes költség: 1503000,- Ft,

melynek átutalását kérjük a Magyar Állami Földtani Intézet
10032000-01712285-00000000
számú számlájára.

dr. Schárek Péter
témavezető

Tel: (36-1) 267-1426
Fax: (36-1) 251-0703

MAGYAR GEOLÓGIAI SZOLGÁLAT
MAGYAR ÁLLAMI
FÖLDTANI INTÉZET

H-1143 Budapest, Stefánia út 14.
P.Box 106, H-1442 Budapest, Hungary

Előrehaladási jelentés

a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium által
a Magyar Állami Földtani Intézetnek adott

**"Földtani monitoring hálózat működtetése és az adatok
értékelése a Szigetközben"**

című Megbízás eddigi teljesítéséről

Budapest, 1996. június 10..

A Megbízás a következő feladatok elvégzésére vonatkozik:

1. A szigetközi szondázás folytatása

Költség: 4012000,- Ft

Határidő: 1996. november 30.

2. Aktuálgeológiai megfigyelések

Költség: 375000,- Ft

Határidő: 1996. november 30.

3. Korábbi észlelések értékelése

3.1 Az 1991., 1994. és 1995. évi MÁFI szondázási és vízminőségi vizsgálatok alapján a beszivárgási folyamatok értékelése.

Költség: 600000,- Ft

Határidő: 1996. július 31.

3.2 A talajvíz áramlási változásának értékelése a dunakiliti fenékküszöb üzembehelyezése után

Költség: 2400000,- Ft

Határidő: 1996. szeptember 30.

3.3 A hullámtéri beszivárgási és megcsapolási viszonyokat ábrázoló térképsorozat elkészítése.

Méretarány: 1: 25000

Költség: 525000,- Ft

Határidő: 1996. november 30.

4. Hidrogeológiai vizsgálatok a tájrehabilitáció megalapozására

4.1 A MÁFI Szigetközben lévő vízföldtani megfigyelőkútjaiban rögzített adatok értékelése

Költség: 825000,- Ft

Határidő: adatbázis felépítése 1996. július 31.

modell futtatása, értékelés 1996. november 30.

4.2 Dunakiliti térségében a szlovák oldal felőli vízbeáramlás vizsgálata

Költség: 301000,- Ft

Határidő: 1996. november 30.

A Megbízás teljesítésének végső határideje: 1996. november 30.

Teljes költség: 9038000,- Ft

A Megbízás kiadása miatti bizonytalanság ellenére az 1., 3.1 és 3.2 pontokban leírt munkák megkezdődtek. A 2. pont szerinti munka a korányári árvizi állapotkor fog megkezdődni.

Az elvégzett munkák és a készültségi fok

1. A szigetközi szondázás folytatása

A negyedévenként esedékes mérésekből két szondázás megtörtént 1996. január 29. - február 2. és április 30. - május 3. között.

A mintákat az előzetesen tervezett pontokról gyűjtöttük be de a januári észlelés során 6 pontot a magas hó miatt nem sikerült megközelíteni. A mintázás során az ÉDUKÓF szakemberei segítségével megmintáztuk az 1995-ben a KTM részére készített Dunakiliti -1, -4, -6, -7. számú kutakat is.

Minták száma:

Téli szondázás: 22 pontról 44 db vízminta (szonda és felszíni víz)

Tavaszi szondázás: 28 pontról 56 db vízminta (szonda és felszíni víz)

Észlelőkutak: 8 db minta

Összesen: 108 db minta.

A szondázási pontok:

Főmeder

1. 1849,05 fkm, Rajka
2. 1843,1 fkm, Dunakiliti, fenékküszöb felvíz
3. 1842,0 fkm, Dunakiliti, fenékküszöb alvíz
4. 1828,0 fkm, Kisbodak
5. 1823,95 fkm, Remete
6. 1820,5 fkm, Ásványráró
7. 1802,4 fkm, Nagybjacs

Szivárgó csatorna

8. 1.zsilip fölött 250 m-rel
9. 2.zsilip fölött 450 m-rel
10. 3.zsilip alatt 250 m-rel
11. 5.zsilip fölött 475 m-rel

Hullámtéri vízpótló rendszer

12. Doborgaszligeti-ágrendszer, Szigeti-Duna, Heléna-zárás alatt 100 m-rel
13. Doborgaszligeti-ágrendszer, Szigeti-Duna, a Z1 zárás alatt 400 m-rel
14. Doborgaszligeti-ágrendszer, Görgetegi-Duna torkolata, a Z3 zárás alatt 50 m-rel
15. Doborgazi-átvágás, ME-1 kútcsoportnál, a B2 bukó fölött 750 m-rel
16. Cikolaszigeti-ágrendszer, Görbe-Duna, a cikolaszigeti kompnál, a B3 bukó alatt 400 m-rel
17. Bodaki-ágrendszer, a B5 bukó alatt 850 m-rel
18. Remetei-ágrendszer, Mosó-Duna, a 32+750 fkm-nél
19. Ásványi-ágrendszer, Gombócosi-ág, ME-6 kútcsoportnál
20. Ásványi-ágrendszer, Halrekesztő-Duna, a Z13 zárás alatt 180 m-rel
21. Ásványi-ágrendszer, Ásványi-Duna, a Béka-ér torkolatánál
22. Bagoméri-ágrendszer, Bagoméri-Duna, a fűrészteleptől 200 m-re K-re

Mentett oldali vízpótló rendszer

23. Zátonyi-Duna, 21,5 fkm, Tejfaluszigettől 1,6 km-re DDK-re
24. Gazfűi-Holt-Duna, ME-7 kútcsoport, Halászitól 3,3 km-re ÉK-re
25. Lipóti-Holt-Duna, a morotva belsejében
26. Nováki-csatorna, 7,4 fkm, Darnózelitől 1,6 km-re D-re

Mosoni-Duna

27. 117,7.fkm, 6.zsilip alatt 600 m-rel
28. 107,7.fkm, Feketeerdőtől 1,3 km-re ÉÉK-re

A vízminék elemzését a MÁFI laborja elvégezte mind a fő komponensekre, mind pedig nyomelemekre ICP-MS készülékkel.

Mellékelten átadom a Labor nyilatkozatát az alkalmazott szabványokról.

Az elemzett alkotók:

Fő komponensek:

pH	lúgos s.	fajl. v.k.	hőm.	össz. kem.	karb. kem.	Na ⁺	K ⁺	Ca ⁺⁺	Mg ⁺	Fe ⁺⁺
Mn ⁺⁺	NH ₄ ⁺	Cl ⁻	HCO ₃ ⁻	SO ₄ ⁻	NO ₃ ⁻	NO ₂ ⁻	PO ₄ ⁻	H ₂ SiO ₃		

Nyomelemek:

Li	Be	B	Al	V	Cr	Mn	Co	Ni	Cu	Zn
As	As H	Rb	Sr	Mo	Ag	Cd	Sb	Cs	Ba	La
Tl	Pb	Bi	Th	U						

Az elemzési eredmények dBase típusú fájlokba rendezve készek az összehasonlító vizsgálatokra.

Készültségi fok: 50 % (2006000,- Ft)

3.1 Az 1991., 1994. és 1995. évi MÁFI szondázási és vízminőségi vizsgálatok alapján a beszivárgási folyamatok értékelése.

Megkezdődött az adatok rendszerezése, a mintacsoportok kijelölése.

Készültségi fok: 25 % (150000,- Ft)

3.2 A talajvíz áramlási változásának értékelése a dunakiliti fenékküszöb üzembehelyezése után

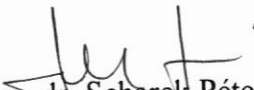
Elkészítettük a topográfiai alaptérkép digitális változatát (nyomtatási méretarány: 1:100 000) rajta a MÁFI által észlelt kutakkal. Az észlelési eredmények dBase rendszerű fájlokban és azokból generált AutoCAD rendszerű görbék formájában készek az összehasonlító vizsgálatok elvégzésére. A közeli napokban a Monitoring hálózat kijelölt adatsorainak beillesztését kívánjuk elvégezni, majd megkezdjük a térképek összeállítását.

Az alapadatok kiegészítésére szükségünk lesz a KTM-nél meglévő adatbázis adataira.

Készültségi fok: 20 % (480000,- Ft)

Összes költség: 2636000,- Ft, azaz Kettőmillióhatszázharminchatezer Ft.

melynek átutalását kérjük a Magyar Állami Földtani Intézet
10032000-01712285-00000000
számú számlájára.

Dr. Scharek Péter
Témavezető

MAGYAR ÁLLAMI FÖLDTANI INTÉZET LABORATÓRIUMAI

Budapest 1114
Stefánia út 14

Telefon: 267-14-23

Fax: 251-07-03

Irattár: C/a/lev/nyil

Levéltár:

Iktató: L-1177/95

Budapest, 1996. Április 26.

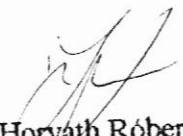
Dr. Scharek Péter
projektvezető

Helyben

Tárgy: a laboratórium akkreditálása

Hivatkozva telefonon történő kérésére közlöm, hogy a Magyar Állami Földtani Intézet vizvizsgálati tevékenységére szóló akkreditációs kérelmünket a Nemzeti Akkreditáló Testület 501 / 0440 számon nyilvántartásba vette, az akkreditáció folyamatban van.

A laboratórium a vizelemzésekénél az érvényben lévő és minden más magyar laboratóriumok által használt 12750. szabvány szerint jár el. Ahol van már, ott a megfelelő ISO szabványok előírásait követi.

Horvath Róbert
főosztályvezető